

Vlaams
Parlement

vergadering **C16**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 5 oktober 2016

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de economische weerbaarheid van de landbouwsector – 2777 (2015-2016)	
VRAAG OM UITLEG van Sabine Vermeulen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een inkomensstabilisatietool binnen het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) – 2818 (2015-2016)	3
VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de rentabiliteit van de vleesveesector – 45 (2016-2017)	8
VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over geïmporteerde eieren en eiproducten uit Oekraïne – 2707 (2015-2016)	10
VRAAG OM UITLEG van Jelle Engelbosch aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de mogelijkheden om de fruitsector uit de crisis te halen – 2619 (2015-2016)	14
VRAAG OM UITLEG van Herman De Croo aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de actualisering van de Pachtwet – 2791 (2015-2016)	19

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de economische weerbaarheid van de landbouwsector – 2777 (2015-2016)

VRAAG OM UITLEG van Sabine Vermeulen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over een inkomensstabilisatietool binnen het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) – 2818 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Sofie Joosen

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, vier op de tien Belgische landbouwers denken dat ze over tien jaar niet meer in de sector zullen werken. Dat blijkt uit een enquête van de Belgische Federatie van de Uitrusting voor de Landbouw, de Tuinbouw, de Veeteelt en de Tuin (Fedagrim), waarbij 1130 Belgische landbouwers ondervraagd werden. Het familiaal landbouwmodel staat onder druk als kostwinning voor het gezin. Dat weten we allemaal. Oorzaken van de lage marges zijn concentratie bij aankoopcentrales in de voedingsketen, de zwakke positie van individuele bedrijven en concurrentie met regio's met lagere eisen inzake kwaliteit en milieu.

63 procent van de deelnemers wil dat de spelregels binnen Europa meer geharmoniseerd worden. "Oneerlijke concurrentie is niet zozeer een probleem van open grenzen. Het probleem is dat niet iedereen aan dezelfde eisen moet voldoen", zo luidt een conclusie. De goedkope Roemeense melk wordt als voorbeeld aangehaald, maar ook import van buiten Europa, zoals de Oekraïense eieren, hebben reeds voor heel wat controverse gezorgd. 97 procent van de landbouwers geeft aan dat de prijs voor hun producten te laag is. Landbouwers hebben amper zeggenschap over de productieprijs in de keten. "Toch is een economisch gezonde Vlaamse land- en tuinbouwsector de basis voor onze belangrijke agrovoedingsketen", aldus Fedagrim.

Een van de prioriteiten van het Slovaaks voorzitterschap is om de positie van de landbouwers te versterken in de agrovoedingsketen. 11 tot 13 september werd er onder de landbouwministers een eerste informele bijeenkomst gehouden in Bratislava. Daarbij werd een drieluik bediscussieerd: producentenorganisaties en brancheorganisaties, transparantie op de markt en eerlijke handelspraktijken oftewel de distributie van winstmarges binnen de voedingsketen.

De landbouwers pleiten zowel horizontaal, binnen Europa, voor een eerlijk speelveld als verticaal, binnen de keten, voor eerlijke spelregels. Daarnaast wil 92 procent dat de overheid de lokale landbouwproductie meer promoot. 91 procent geeft immers aan dat het imago van hun beroep moet worden opgekrikt.

De landbouwsector heeft op het vlak van duurzaamheid en dierenwelzijn reeds heel wat inspanningen geleverd. De positieve evolutie naar meer duurzaamheid moet volgens hen dan ook meer zichtbaar worden gemaakt. Een ketenoverspannende aanpak lijkt hiervoor een mogelijke piste. Samenwerking binnen de keten om de duurzaamheid meer zichtbaar te maken, stimuleert bovendien verschillende schakels in de keten om het duurzaamheidsdenken te integreren in hun globale strategie.

Minister, wat is uw visie op de resultaten van de enquête?

Bent u het eens met mijn stelling dat een toekomstig gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) sterker moet inzetten op de economische weerbaarheid van bedrijven en een betere inkomensstabilisatie? Wat is uw visie hieromtrent?

Hoe zult u binnen de EU hiervoor partners vinden? Welke lidstaten vormen potentiële partners met dezelfde visie?

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Sabine Vermeulen (N-VA): Voorzitter, de heer De Meyer is duidelijk voorstander van een betere inkomensstabilisatie binnen het GLB. Daarover gaat mijn vraag om uitleg ook een beetje. Europees commissaris Phil Hogan is daar namelijk ook voorstander van. Zijn belofte om het gemeenschappelijk landbouwbeleid te vereenvoudigen, is de afgelopen week weer wat concreter geworden. Er gebeuren een aantal technische aanpassingen aan de wetteksten, maar ook meer fundamentele aanpassingen, zoals de ruimte die in de tweede pijler gecreëerd wordt voor een inkomensstabilisatietool. Bedoeling is dat lidstaten het instrument gestalte geven en er een beleidsinstrument van maken dat bij een marktdip in werking treedt.

Als een bedrijf een inkomensdaling kent van meer dan 30 procent ten opzichte van het gemiddelde van de voorgaande drie jaren, kan 70 procent van het inkomensverlies worden vergoed. Daarvan kan 65 procent door de overheid gesubsidieerd worden, terwijl de overige 35 procent van een solidariteitsbijdrage uit de sector moet komen. Dat is het voorstel van een inkomensstabilisatietool.

Toch zou nog geen enkele lidstaat warmlopen om dit systeem te willen toepassen. Ook Vlaanderen niet, en dat zou onder andere te wijten zijn aan het feit dat het systeem de overheid veel geld zou kosten en dat heel wat landbouwers geen aparte bedrijfsboekhouding bijhouden.

Een minpunt van het systeem is dat de compensatie voor een inkomensdip allicht niet werkt in een sector die langere tijd in crisis verkeert.

Minister, zal Vlaanderen gebruikmaken van dit instrument? Zo ja, hoe is het inpasbaar in de huidige landbouwbudgetten van pijler II? Welke verschuivingen zijn daar mogelijk? Bent u van mening dat een verschuiving van middelen richting een dergelijk stabilisatietool verantwoordbaar is? Bent u van plan om de inkomensstabilisatietool wetenschappelijk te laten onderzoeken? Hoe zult u omgaan met het steeds terugkerende discussiepunt over het feit dat veel landbouwers geen aparte bedrijfsboekhouding hebben?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Ik ben vergeten mijn vierde en vijfde vraag te stellen.

Wat waren de conclusies van de informele bijeenkomst van de landbouwministers onder het Slovaaks voorzitterschap? Welke rol kan de overheid spelen in een ketenoverspannende aanpak om de duurzaamheid van de sector te promoten en op de kaart te zetten?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, de eerste vraag peilt naar mijn mening over de resultaten van de enquête. We hebben daar inderdaad kennis van genomen. De cijfers spreken boekdelen, maar ze zijn toch niet zo verrassend. We wisten allemaal dat het moeilijk gaat in de sector en dat we op dit moment moeilijke economische tijden doormaken.

Als we dat samen met de leeftijdsstructuur in de landbouw bekijken, zorgt dat inderdaad voor een heel hoge uitstroom. Toch leg ik mij daar niet bij neer. Het is een van mijn prioriteiten om zowel de duurzaamheid van de landbouw, in al haar aspecten – zowel de economische als de sociale en ecologische pijler –, als de instroom in de sector te bevorderen.

Ook de kritiek op het Europese beleid is geen grote verrassing. We kunnen er niet onderuit. We hebben hierover al vaak van gedachten gewisseld. Ook hier leeft de vaststelling dat Europa een beetje machteloos staat. De vereenvoudiging van het GLB en de uitbouw van een volwaardig vangnet in geval van crisissen zijn zaken die toch wel ontbreken op het Europese niveau. Dat is ook de reden waarom we dat de afgelopen jaren stelselmatig benadrukt hebben op Europese fora.

Prijzen van landbouwproducten zijn de afgelopen decennia veel volatieler geworden. Dat komt door de meer open, liberale visie op landbouw en de onstabielere relaties tussen grote handelspartners. Het gevolg van de meer liberale visie is een afbouw van de marktbescherming. Prijzen fluctueren, maar de marges zijn niet groot genoeg en de fiscale stimuli ontbreken om als bedrijf een voldoende reserve aan te leggen. Mijns inziens moet er aan twee zaken iets wijzigen. Maatschappelijk moeten we toch met een andere bril kijken naar landbouw en de prijs die de consument wil betalen voor een veilig en eerlijk product. De bewustmaking is cruciaal.

Daarnaast is er ook het GLB, dat niet toereikend is om crisissen op te lossen. Ik volg dus de visie dat we moeten streven naar een stabilisatie van het inkomen, maar vooral naar een leefbaar inkomen. Dat wordt een heel grote uitdaging voor de toekomstige hervorming van het GLB. Ik heb de opdracht gegeven aan mijn diensten om hierover een stakeholderbevraging te doen. Ik vind het belangrijk om te luisteren vooraleer Vlaanderen een specifiek standpunt inneemt. Dit interne proces heeft nu voorrang. Als dit proces is afgerond, zullen we die krijtlijnen meenemen in onze discussies met Europese collega's over de toekomst van het GLB. We hebben nog wat tijd. Zoals u weet, loopt het GLB tot 2020. We hebben nog tijd om ons standpunt over de herziening in te dienen. Ik vind het goed dat het gedragen wordt en dat we luisteren naar wat leeft in de volledige keten.

Ik merk aan alles dat de Europese Commissie zelf ook overtuigd is geraakt van de nood aan nieuwe mechanismen. Dat is toch een eerste signaal dat we krijgen.

Tijdens de informele raad draaide de voornaamste discussie rond de vraag of er nood is aan Europese wetgeving om oneerlijke handelspraktijken aan te pakken. Daarover was grote verdeeldheid bij de lidstaten. Sommigen wilden inderdaad afdwingbare regelgeving zien op Europees niveau, anderen hielden vast aan het vrijwillig karakter van de afspraken tussen de partners in de voedselketen. In ieder geval zal de Slovaakse voorzitter, die zelf voorstander is van een duidelijke Europese wetgeving, nu een tekst opstellen. Dit moet tegen het eind van het jaar uitmonden in een gezamenlijke positie van de lidstaten over de aanpak van oneerlijke handelspraktijken.

Ik hecht heel veel belang aan de verduurzaming van de keten. Een van de bouwstenen hiervan is het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende schakels in de keten. Daarvoor werd een Vlaams ondersteuningskader voor de erkenning van producenten- en brancheorganisaties uitgewerkt. Dit resulteerde onlangs in twee aanvragen voor de erkenning in de zuivel- en varkenssector en één erkenning voor een brancheorganisatie in de vlassector. Om de producenten maximaal te ondersteunen bij deze nieuwe initiatieven, zal bovendien nog dit jaar een leidraad beschikbaar gesteld worden over hoe producenten- en brancheorganisaties dienen om te gaan met de mededingingsregels.

Ook op Europees niveau bepleit ik constant het belang van organisatie en samenwerking in de sector. De mogelijkheden die vandaag al bestaan in de sector groenten en fruit kunnen als model dienen voor andere sectoren, maar daarvoor moet de Europese regelgeving worden aangepast.

Mevrouw Vermeulen, de inkomensstabilisatietool is geen nieuw instrument. Ze bestond al bij de hervorming van het GLB in 2013 in het kader van het

plattelandsbeleid, de tweede pijler. Op basis van het honderdtal Programmeringsdocumenten voor Plattelandsontwikkeling (PDPO's) dat door de lidstaten werd opgemaakt voor de periode 2014-2020, stelde de commissaris echter vast dat er maar twee programma's zijn waarin deze maatregel werd opgenomen: de Spaanse regio Castilla y León en Hongarije.

De recente aankondiging van de commissaris betrof een bijsturing van deze maatregel op twee vlakken. Vandaag moet de inkomensstabilisatietool alle landbouwsubsectoren dekken. Men rekende op enige solidariteit. Stel dat het zeer goed gaat met de pluimveeteelt en de sierteeltsector doet het slecht, dan vloeien de afdrachten van de pluimveesector aan het solidariteitsfonds naar de noodlijdende siertelers. De commissaris stelt nu voor het instrument ook per deelsector inzetbaar te maken.

Er is ook een tweede voorstel van aanpassing. Vandaag geldt dat het solidariteitsfonds slechts kan tussenkomen bij een inkomensdaling van meer dan 30 procent ten opzichte van de referentieperiode. Het voorstel is om dit te verlagen tot 20 procent, waardoor er sneller uitkeringen uit het fonds zouden gebeuren.

De vraag is echter of deze voorgestelde aanpassingen ertoe zullen leiden dat meer lidstaten geïnteresseerd zullen zijn en hun programma's zullen aanpassen. Alle lidstaten hebben het budget dat hun werd toegewezen voor de periode 2014-2020 al toegekend aan andere plattelandsmaatregelen. In Vlaanderen geldt dat trouwens ook. Denken we maar aan beheerovereenkomsten, investeringsprojecten, KRATOS enzovoort. Het is vrijwel onmogelijk om PDPO-programma's halwege volledig om te gooien. De vorige Vlaamse Regering besliste om deze maatregel in Vlaanderen niet op te nemen. De Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) bleek evenmin voorstander, want hij formuleerde geen advies in die richting over het ontwerp van PDPO 3.

Naast de knelpunten die de commissaris zelf wenst op te lossen, blijven er nog andere belangrijke knelpunten over. Zo is er de hoge kostprijs. Uit berekeningen die de landbouwadministratie uitvoerde, bleek dat bijna 80 miljoen euro zou moeten worden uitgetrokken. Dat gaat natuurlijk ten koste van andere maatregelen.

Vervolgens is er de complexe systematiek om te bepalen of een landbouwer in aanmerking komt in een bepaald jaar. Inkomensgegevens van de voorbije vijf jaar van individuele bedrijven zouden ingezameld, verwerkt en gecontroleerd moeten worden. De administratieve beheerskosten voor deze maatregel zijn dus zeer hoog.

Ik vermeld ten slotte de laattijdigheid van betaling. Pas als het inkomensverlies bekend is, kan de uitkering voor de boer berekend worden. In de praktijk wil dat zeggen dat pas in het midden van het jaar boven het jaar van het inkomensverlies de toekenning kan gebeuren. Op het ogenblik van betaling kunnen de marktomstandigheden al gewijzigd zijn. Sectoren in langdurige crisis ontvangen op termijn geen compensatie meer omdat er steeds wordt vergeleken met de inkomens van het voorafgaande jaar. Als het inkomen laag blijft, volgt de compensatie maar één keer.

De inkomensstabilisatietool zal hoe dan ook een zeer duur en complex systeem blijven. We zullen de aanpassingen die de commissaris voorlegt, bespreken in de Raad en in het Europees Parlement, en ze zal door ons ook verder bekeken worden.

Veel landbouwers vallen onder een forfaitair belastingsysteem en zijn bijgevolg niet verplicht om een fiscale boekhouding bij te houden. Vandaar dat ik in mijn beleid het bijhouden van zogenaamde bedrijfseconomische boekhoudingen stimuleer, omdat we ervan overtuigd zijn dat die veel meer inzicht geven in de bedrijfsvoering. We doen dat via KRATOS.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik heb genoteerd dat duurzaamheid van de land- en tuinbouwsector in al haar aspecten voor u prioritair is, en dat daarbij niet alleen wordt gedacht aan de ecologische, maar ook aan de economische pijler. Ik denk dat dat essentieel is.

U deelt ook de zorgen die leven binnen de sector over het EU-beleid. U hebt ook gewezen op de gevolgen van de volatiele markt.

Een van de wijzigingen die u aanstipt, is de bewustmaking van het feit dat de consument een faire prijs moet betalen en anderzijds dat het toekomstige Europees landbouwbeleid hoe dan ook moet inzetten op inkomstenstabiliteit.

Collega's, ik wil gewoon herinneren aan de eerste doelstellingen van het GBL: enerzijds een betaalbare prijs voor de consument en anderzijds een redelijk inkomen voor boer en tuinder. Dat laatste wordt vandaag wel eens vergeten.

We weten dat Vlaanderen beperkte mogelijkheden heeft op het vlak van het voeren van een beleid inzake het inkomen van de land- en tuinbouwsector. De belangrijke beslissingen ter zake worden genomen op het Europese niveau. Minister, ik kan u dan ook alleen maar aanmoedigen om heel veel energie te investeren in de verdere gesprekken die gevoerd moeten worden om dat Europees landbouwbeleid hoe dan ook bij te sturen.

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Sabine Vermeulen (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoorden.

Wat de inkomstenstabilisatietool betreft, leek het me in eerste instantie een positief signaal dat het ook voor de deelsectoren ingezet zou kunnen worden. Ik ben ook van mening dat Vlaanderen het verder moet bekijken, dat er verder onderzoek naar moet gebeuren. Op de website van de Boerenbond lees ik dat die organisatie vraagt naar verder onderzoek. We weten zelf nog niet wat de impact van de markt zal zijn. We kunnen die niet inschatten, zeker niet als verscheidene lidstaten dit zouden implementeren.

Het is ook zeer belangrijk dat u het stakeholdersoverleg houdt. Het is noodzakelijk dat we weten of de landbouwers dit zien zitten en op welke andere zaken ze zouden willen inleveren. Het blijft sowieso een duur instrument, zoals u ook zelf hebt aangehaald. Het zal dit zijn en iets anders laten.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, wat hier wordt gevraagd, is terecht. Ook de landbouworganisaties sturen daarop aan. Ik verwijs naar de ervaring van wat gebeurt in de Verenigde Staten en Canada, waar dergelijke inkomensstabilisatiemechanismen zijn uitgewerkt. Ons GBL is een beetje afgestemd op wat daar gebeurt inzake subsidiëring en dergelijke meer. Die worden afgebouwd. De inkomensstabilisatiemechanismen die mogelijk ook ondersteund kunnen worden via het landbouwbeleid, zijn hier nog onvoldoende of niet ontwikkeld. Het is een bijzondere uitdaging om dat te doen. We hebben voorbeelden aan de andere kant van de oceaan. Ik weet ook dat de minister daar hard op inzet om haar Europese collega's te overtuigen er verder werk van te maken en een aantal zaken te implementeren, misschien op de korte termijn, maar zeker bij het vervolg van het GBL na 2020.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de rentabiliteit van de vleesveesector – 45 (2016-2017)

Voorzitter: mevrouw Sofie Joosen

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, de varkenshouderij lijkt structureel in een beter vaarwater te zitten. Het ziet ernaar uit dat de varkenshouders stilaan op adem kunnen komen na een lange en aanslepende crisis. Ook de zuivelmarkten zenden de eerste positieve signalen uit, met hogere melkprijzen voor onze melkveehouders in het vooruitzicht. Gelukkig zijn dit goede boodschappen, maar het is absoluut ook noodzakelijk voor deze sectoren, die een heel moeilijke periode gekend hebben en eigenlijk nog kennen.

Vandaag wil ik bijzondere aandacht vragen voor de vleesveesector. Ze kent een geleidelijke daling van de vleespijzen sinds begin 2016 en de verkochte dieren blijven langer zitten, aldus een bericht van Boer en Tuinder van vrijdag 23 september 2016.

Hoewel er door de beperkte uitvoer van ons land naar Rusland nauwelijks rechtstreekse impact is van het handelsembargo, heeft het embargo onrechtstreeks wel gezorgd voor druk op de prijzen, wat de rentabiliteit van heel wat vleesveebedrijven op de helling zet. De rentabiliteit van de vleesveesector gaat sinds midden 2014 in dalende lijn en die daling zet zich gestaag voort. De karkasprijzen voor jonge stieren en koeien met uitstekende beveleesheid zijn tussen augustus 2013 en nu gedaald met bijna 10 procent. Meer dan ooit blijven premies noodzakelijk om de bedrijven te ondersteunen die zich professioneel toespitsen op vleesvee.

Uit de studie van de FOD Economie blijkt bovendien dat het verschil tussen de producenten- en consumentenpijzen steeds groter wordt. De vraag is waar de gecreëerde meerwaarde terecht komt in de keten. Dit vergt een diepgaande analyse.

De andere partners in de rundvleesketen kunnen een verschil maken door de rendabiliteit van de rundveehouders te ondersteunen. Zo kan elke schakel in de keten het kwaliteitsvolle Belgisch rundsvlees in de kijker zetten via de promotiecampagne van Belbeef. Als we streven naar het behoud van een duurzame, lokale rundveehouderij zijn inspanningen nodig van alle partners in de keten.

Minister, het Belgisch witblauw is voornamelijk bestemd voor de binnenlandse markt. Welke inspanningen zal VLAM (Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing) leveren om dit kwaliteitsvol vlees te promoten?

Met Belbeef zal het ketenverhaal in beeld gebracht worden met extra nadruk op de producent. Hoe verloopt de samenwerking tussen de verschillende schakels in de keten?

Ook op Europees niveau kan promotie en export de vleesmarkten terug in evenwicht brengen. Naast de export naar Hongkong en Libanon nam vooral de export naar Turkije toe. Welke andere afzetmarkten zullen nog verkend worden? Is de export naar deze landen op lange termijn houdbaar?

Tegen 1 juli 2016 moesten de slachthuizen in een black box voorzien. Daarnaast moet de weging sinds 21 april gebeuren met een gesplitste ijkeenheid. Beide maatregelen moeten de transparantie en het vertrouwen in een correcte weging sterk doen toenemen. Hoe verloopt de implementatie van de black box en de gesplitste ijkeenheid in de slachthuizen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer De Meyer, in 2016 heeft VLAM in heel nauw overleg met de hele keten, die vertegenwoordigd is binnen de VLAM-sectorwerkgroep rundvee, de Belbeef-campagne opgestart. Deze campagne wordt gezamenlijk met de Waalse tegenhanger van VLAM gevoerd. Deze Belbeef-campagne loopt op dit moment volop. Aandachtige kijkers of luisteraars onder u zullen wellicht al spotjes gezien of gehoord hebben. In 2017 en 2018 wordt de promotie voortgezet. Met de slogan 'Belbeef, gegarandeerd goed gesoigneerd' worden drie pijlers benadrukt: gecontroleerde kwaliteit – voedselveiligheid –, dier en welzijn, en 'van bij ons' – de lokale herkomst. Naast de Belbeef-campagne participeert de sectorgroep runderen ook nog in de overkoepelende imagocampagne 'Vlees van bij ons'.

De samenwerking in de rundvleesketen verloopt vrij vlot. Zonder die samenwerking zouden de Belbeef-campagnes niet georganiseerd kunnen worden. Op korte termijn zal een technische werkgroep worden geïnstalleerd ter optimalisatie van de visibiliteit van het Belbeef-label in de verkooppunten van de retailers. Daar liggen nog mogelijkheden.

Wat de export betreft, houdt VLAM mondiaal de vinger aan de pols en als er zich opportuniteiten voordoen, wordt daar zeker op ingespeeld. De mogelijkheden in Afrika zijn recent onderzocht en worden verder opgevolgd. Daarnaast worden ook in Zuidoost-Azië (Filippijnen, Vietnam, Zuid-Korea) en China activiteiten georganiseerd waar de rundvleesexporteurs kunnen op aansluiten.

Op basis van de informatie waar mijn diensten over beschikken, hebben alle slachthuizen intussen stappen genomen om de zogenaamde black box te installeren. Het informaticatechnisch programmeren loopt soms wat moeizamer dan verwacht omdat de slachthuizen daarvoor zelf ook afhankelijk zijn van een derde partij. Kinderziektes kunnen nu eenmaal optreden bij de installatie.

Op dit moment worden er, zeker als er wat kinderziekten zijn, nog niet meteen processen-verbaal opgemaakt, maar er worden uiteraard wel verwittigingen uitgestuurd. Als de administraties vaststellen dat er na een verwittiging onvoldoende actie wordt ondernomen, zal er uiteraard worden overgegaan tot verbalisering van het slachthuis in kwestie. Dat is de bedoeling. Als het echt om technische mankementen gaat, is het logisch dat men nog even de tijd geeft om dat op te lossen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik onderschrijf volledig dat de VLAM tot nog toe goed gewerkt heeft voor de promotie van het rundsvlees. Het is ook goed nieuws dat de actie Belbeef in 2017 en 2018 wordt voortgezet.

Wat de samenwerkingen in de keten betreft, valt het mij toch wel op dat de prijsdaling voor de producent nauwelijks merkbaar is voor de consument. De hogere winst komt dus niet terecht bij de producenten, maar wel ergens anders in de keten. Daarvoor wil ik toch even speciale aandacht vragen.

Ik had een bijkomende vraag gesteld over de black box, aangezien ik signalen kreeg dat het op dit moment niet ideaal verliep. Ik heb er begrip voor dat er kinderziekten zijn, maar ik pleit voor een degelijke opvolging van deze problematiek, zodat ze zo spoedig mogelijk opgelost geraakt.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): De problematiek van de rundvleessector in Vlaanderen is algemeen gekend. Ook binnen de rundvleessector zelf moet er naar oplossingen worden gezocht. Zoals de heer De Meyer al aanstipte, consumeren de mensen

enerzijds minder rundvlees. Anderzijds is er ook een verschuiving van rundvlees. Dat komt waarschijnlijk voor een stuk ook door de kwaliteit en de smaak. Het witblauw ras is geweldig goed van kwaliteit, maar het is wel geëvolueerd. Toen ik dertig jaar geleden als slagersjongen zo'n billeman moest versnijden, was daar redelijk wat vet aan. Tegenwoordig is dat nog slechts 2 procent. Je moet dat vet niet mee opeten, maar het geeft wel smaak aan je vlees. Eigenlijk krijgen we nu dus een zeer mager product, waardoor het lekkere er wat van af is.

Er is concurrentie van het varkensvlees, dat een pak goedkoper, maar ook vetter is en meer smaak heeft.

Kortom, we zitten met een geweldige opdracht om – en dan kijk ik wel naar VLAM – moeder de vrouw en vader de hobbykok opnieuw te leren om een rosbief te braden. Tegenwoordig worden ze soms zo vakkundig verknoeid – en dan druk ik mij nog zeer beleefd uit – dat ze niet meer te eten zijn. Uw nageslacht zal misschien geneigd zijn om opnieuw rosbief op het menu te vragen.

Ik denk dat er langs die weg veel kan worden gedaan dat ten goede zal komen aan heel deze sector.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik krijg honger van het luisteren naar uw toelichting.

Collega, misschien is het goed te weten dat VLAM heel sterk inzet op die recepten, op de hobbykoks. Op de website van VLAM worden er heel veel smakelijke recepten met die goede producten van bij ons voorgesteld. Er wordt dus op ingezet. Ze staan ook op een aantal beurzen om die recepten te promoten.

De opmerking dat we terug moeten naar de oersmaken van onze eigen producten en dat dat de laatste tijd wat wordt vergeten, vind ik dus wel terecht.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Met een knipoog: misschien moet de heer Wouters op een informeel moment voor ons eens rundvlees klaarmaken dat we dan met z'n allen kunnen proeven?

De voorzitter: Dat is een uitstekende suggestie.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Dochy aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over geïmporteerde eieren en eiprodukten uit Oekraïne – 2707 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, als er in de Vlaamse veehouderij één deelsector is die het reeds lang gewoon is om om te gaan met de vrije markt, is dat naast de varkenssector in elk geval de pluimveesector en de leghensector in het bijzonder.

Die vrije markt wordt georganiseerd op Europees niveau, maar is natuurlijk ook onderhevig aan invloeden en import van buiten Europa en eventueel export naar andere landen buiten onze unie.

Volgens de cijfers van de DG (directoraat-generaal) Agri, onder meer gepubliceerd in de Nederlandse Boerderij, blijkt dat in de eerste helft van 2016 5,9 procent meer eieren en eiprodukten zijn ingevoerd in de Europese Unie dan in de eerste helft van 2015. Het is misschien verwonderlijk, maar in datzelfde tijdsbestek was ook de export 3,3 procent groter. Ondanks de Rusland-boycot is men er dus in geslaagd om meer eieren en eiprodukten buiten de Europese Unie te verkopen.

Zeer opvallend is dat meer dan de helft van de geïmporteerde eieren afkomstig zijn uit Oekraïne.

Minister, wat is de hoeveelheid eieren en eiprodukten die in de Europese Unie worden geïmporteerd zonder heffing? Wat is de hoeveelheid die wordt geïmporteerd met heffing? Hoe groot is die heffing? Kan die heffing stijgen of dalen? Op welke basis wordt de grootte van die heffing bepaald?

Zijn er quota, bijvoorbeeld voor import met heffing en import zonder heffing? Hoe groot zijn die?

In de commissie Dierenwelzijn was er daarnet een discussie over de huisvesting en de controle erop in onze Vlaamse pluimveehouderij. We hebben gezien dat er inderdaad heel wat controles zijn. Hier en daar is er een probleem, dat moeten we niet ontkennen. Veel pluimveehouders leveren bijzonder veel inspanningen, houden zich aan de regels en zorgen heel goed voor hun dieren. Maar gebeurt dat ook met de dieren die die eieren produceren en de eieren die naar onze contreien komen? Zijn in die huisvestingssystemen, kooien, ook zitstokken? Zijn er voldoende legnesten naar de norm? En vooral, wordt de bezettingsgraad ook gecontroleerd? Want men kan inderdaad een stal bouwen die voldoet aan de normen, maar dan is het nog de vraag hoeveel dieren je in die stal laat. Men vreest dat er op dat vlak in Oekraïne weleens een probleem zou kunnen zijn. Vandaar ook de vraag of er controle is op die stalsystemen, op die bezettingen in de dierhouderijen van Oekraïne vanwaar de eieren onze contreien binnenkomen.

Worden die eieren en eiprodukten op de Europese markt gebracht onder een specifiek label, zodat onze consumenten kunnen kiezen of ze al dan niet de eieren vanuit Oekraïne of van buiten de Europese Unie willen kopen? De vraag is of de consument in dezen die mogelijkheid heeft.

Mijn laatste vraag vind ik heel belangrijk. Via welke kanalen komen die eieren en eiprodukten hier binnen? Wie zijn de importeurs? Ik neem aan dat het om een beperkt aantal importeurs gaat, die ongetwijfeld gekend zijn. Wie zijn de afnemers? In welke Europese landen komen die eieren binnen?

Minister, ik zie dat u lacht. Ik neem u dat niet kwalijk, maar wat ik hier vraag, is toch wel serieus. Men heeft het gevoel dat die markt vandaag ontregeld is. Minister, wat zult u doen om dit mee te verhelpen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Dochy, mijn lach had niets te maken met de ernst van de vraag, maar u vroeg langs welke kanalen die eieren komen. Dat deed mij denken aan waar die eieren vandaan komen. Ik dacht dat ik kort kon antwoorden op die vraag. (*Gelach*)

Er zijn al een aantal vragen geweest over de Oekraïense eieren. Het brengt inderdaad wel wat ongerustheid mee op de markt en in de sector.

Om de misverstanden uit de wereld te helpen, wil ik een paar zaken verduidelijken.

De internationale handelsregels van de World Trade Organization (WTO) laten toe om de import van landbouwproducten tegen te houden wegens voedselveiligheidsredenen. Zo mogen kippen die in de Verenigde Staten met chloor werden behandeld bij ons niet worden ingevoerd. De WTO-regels laten geen handelsbarrières toe op basis van economische, natuur-, milieu- of dierenwelzijnsaspecten.

De Europese Unie kan kooi-eieren uit Oekraïne dus niet zomaar bannen, ze kan enkel promoten dat de derde landen dezelfde hoge productierandvoorwaarden instellen, maar dit niet afdwingen als voorwaarde. Wel is het zo dat de EU bepaalde invoerheffingen heeft ingesteld voor landbouwproducten uit derde landen, wat ook het geval is voor die Oekraïense eieren.

In 2014 werd een associatieverdrag ondertekend tussen de EU en Oekraïne, waarbij onder leiding van toenmalig eurocommissaris Karel De Gucht diverse bilaterale handelsbepalingen zijn gesloten. Er werd onder andere overeengekomen dat Oekraïne een bepaald quotum kreeg toegewezen voor heffingsvrije export van eieren naar de EU.

Ook reeds vóór dat associatieverdrag kon Oekraïne dus wel al kooi-eieren exporteren, maar via dit verdrag werd dit gemakkelijker omdat er een gedeeltelijke vrijstelling kwam op geldende importheffingen voor eieren. In ruil drong de EU erop aan dat Oekraïne ook een stappenplan opmaakte met het oog op de evolutie van zijn eigen dierenwelzijnsbeleid. Oekraïne heeft daartoe een stappenplan aan de Europese Commissie overhandigd.

U vraagt nogal wat cijfers. Als ik tonnages geef, dan gaat het over ei-equivalenten. Wat bedoel ik daarmee? Die eieren kunnen onder verschillende productvormen worden in- en uitgevoerd. De invoer van eieren en eiproducten uit Oekraïne bedroeg 4456 ton tijdens het eerste semester van 2016, wat ongeveer de helft is van de totale invoer van eieren en eiproducten uit derde landen. Hiervan werd 112,5 ton heffingsvrij ingevoerd. De rest werd via invoerheffing ingevoerd. Die heffing hangt af van de productcategorie en varieert tussen de 35 euro tot 143 euro per 100 kilogram. In de onderhandelingen tussen de Eurocommissaris en de Oekraïense autoriteiten werd destijds een heffingsvrij quotum overeengekomen van in totaal 4500 ton eieren en eiproducten.

De WTO-regels laten niet toe om de import te verbieden wegens niet-sanitaire redenen. Het is dus onmogelijk om te garanderen dat ingevoerde producten zijn geproduceerd onder de EU-standaarden op het vlak van natuur, milieu of dierenwelzijn. Dat is dus niet enkel voor eieren het geval, maar geldt bijvoorbeeld evengoed voor textiel dat uit Azië wordt ingevoerd. In dat geval gaat het uiteraard niet over dierenwelzijn, maar over arbeidsrandvoorwaarden.

Aan de Europese sanitaire voorwaarden moet wel steeds zijn voldaan. Daarop wordt toegezien door de nationale voedselwarenautoriteiten, in België is dit het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV).

Voor eieren die in verwerkte vorm in voedingsproducten terechtkomen, bijvoorbeeld in een cake, is er geen EU-verplichting om de herkomst van de ingrediënten op de verpakking te vermelden. Voor consumptie-eieren in schaal is dat wel verplicht. Op elk ei staat een code waarin de herkomst vervat zit. Tot nu toe werden enkel nog maar eiproducten voor industriële verwerking uit Oekraïne ingevoerd, nog geen eieren in schaal.

In 2016 hebben drie lidstaten eiproducten ingevoerd uit Oekraïne: Denemarken, Letland en Polen.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord, maar ik blijf wat op mijn honger – en ik moet nu kiezen tussen eieren en vlees. (*Opmerkingen. Gelach*)

Een vogelnestje, ja. Dat is misschien de oplossing.

Consumentenzaken is inderdaad misschien wel een federale materie, maar toch baart het mij zorgen dat mensen hier vandaag die producten consumeren zonder dat te weten. Een labeling zou daar niet misstaan, zodat er duidelijkheid is voor de consument. Dat is ook gesuggereerd in andere dossiers.

Verder zou het ook heel interessant zijn te weten wie die importeurs nu eigenlijk zijn. We stellen de jongste weken vast dat de import uit Polen, een lidstaat van de Europese Unie, naar onze contreien net is toegenomen. En indien Polen een lidstaat is die veel Oekraïense eieren binnenhaalt, zou het wel eens kunnen zijn dat die eieren via Polen ook bij ons terechtkomen. Ik weet niet waar ik terecht kan om die stroom, die flow te controleren. Het zou zeer interessant zijn, ook voor de sector, om te weten wie met wat waar bezig is, zodat men daaruit ook de nodige conclusies kan trekken.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Voorzitter, ik wil even specifiek ingaan op dat gelijk Europees speelveld.

Minister, u gaf in het verleden terecht aan dat het level playing field op Europees niveau cruciaal is om tot goede afspraken te komen. Los van de economische invloed is het natuurlijk ook een belangrijke ethische kwestie. Het is essentieel dat de Europese Unie eist dat alles wat binnenkomt, aan dezelfde voorwaarden zou voldoen. Dan hebben we het over die arbeidsomstandigheden, het dierenwelzijn en de veiligheidsvoorschriften.

Ik wil nogmaals onderstrepen dat het voor de N-VA absoluut uit den boze is dat dit gelijk speelveld een achteruitgang zou betekenen op al die vlakken. Dat willen wij niet. Wij gaan voor de vooruitgang.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik denk dat de vraag om uitleg van de heer Dochy en de aanvulling van mevrouw Joosen zeer terecht zijn. Als een sector het iets moeilijker heeft – wat vandaag zeker het geval is voor de leghensector – bekijkt men heel kritisch of dat gelijk speelveld effectief wordt gerealiseerd. Ik begrijp uit uw antwoord dat er op dat vlak misschien toch nog wat hiaten zijn.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik ben het eens met de bezorgdheden die hier worden geformuleerd. De heer Dochy uit zijn bezorgdheid over waar je als consument informatie moet halen over wat er in je product zit. Een tijdje geleden waren er schandalen over het vlees dat er in klaargemaakte lasagne zat. Dat is een gelijkaardige kwestie. Het is een algemene aandacht die veel meer op Europees vlak, maar vooral ook federaal, via het FAVV moet worden bekeken.

U vraagt of er bij ons een instantie is die kennis heeft van de flow. Dat is een heel terechte vraag, waarop ik helaas niet meteen kan antwoorden. Ik zal het navragen. Het zit zeker niet bij Landbouw, maar ik zal navragen of er diensten zijn die wel op de hoogte zijn.

Ik ben het ook eens met mevrouw Joosen. De principes worden niet afgezwakt. Wij hebben een hele weg afgelegd. Dat maakt dat wij ook topproducten hebben die voldoen aan alle duurzaamheidsstandaarden, op alle vlakken. We willen die

lat ook zo leggen voor alle andere producten. Ik ben het daarover absoluut met u eens.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jelle Engelbosch aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de mogelijkheden om de fruitsector uit de crisis te halen – 2619 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Minister, onlangs hebt u een onderhoud gehad met verschillende vertegenwoordigers van de fruitsector over de aanhoudende crisis waaronder de sector nog steeds te lijden heeft. Het is natuurlijk geen geheim dat het nog steeds het Russische importverbod is dat een grote weerslag blijkt te hebben op de inkomens van de Vlaamse fruitboeren.

Er is een actieplan op tafel gelegd ter ondersteuning van de fruitsector. Na bespreking heeft de Boerenbond een communicatie gedaan dat er prioritair werk zal worden gemaakt rond twee thema's: onderzoek en ontwikkeling en samenwerking rond marktbenadering en promotiebeleid. De concrete acties zullen in de komende weken worden uitgewerkt.

Minister, hoe ziet dat actieplan eruit? Welk tijdsbestek hanteert u voor de uitwerking hiervan?

Wie heeft er deelgenomen aan het overleg op 30 augustus? Wie heeft daartoe het initiatief genomen?

De afgelopen jaren is er sterk geïnvesteerd in onderzoek en ontwikkeling. Zijn er reeds resultaten die concreet daaruit zijn voortgevloeid over de impact op lange termijn? Zijn er nog verbeteringen mogelijk?

U hebt ook kenbaar gemaakt dat u bij de Europese Commissie wilde aandringen op een nog betere interventieregeling. Welke soort interventieregeling wilt u dan verkrijgen? Zijn die interventieregelingen volgens u een structurele oplossing voor de crisis in de fruitsector?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: We weten allemaal – en het is hier ook meermaals aan bod gekomen – dat het Russische embargo heel hard onze hardfruittelers treft. Ik heb het initiatief genomen om zo ruim mogelijk iedereen die betrokken is bij die sector, samen te brengen. We hebben dat gedaan op 29 augustus. Wie zat er allemaal rond de tafel? Er waren producentenorganisaties van de fruitsector, landbouworganisaties, vertegenwoordigers van de exporteurs, telers, maar ook onderzoeksinstituten, PC Fruit, het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) en natuurlijk ook het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) en de verschillende diensten.

We hebben afgesproken dat we samen tegen het einde van dit jaar een actieplan opmaken met daarin een lijst van concrete acties.

Mijn diensten organiseren daarvoor diverse overlegmomenten via twee werkgroepen. Dat was ook de afspraak op die rondetafel: de werkgroep marktontwikkeling en samenwerking en de werkgroep onderzoek en innovatie. Marktontwikkeling en samenwerking, dat spreekt voor zich: hoe kunnen we nog beter

vermarkten, beter samenwerken? Bij onderzoek en innovatie gaat het natuurlijk vooral op het inzetten op nieuwe producten, een andere aanpak, zich voorbereiden op de toekomst.

We hebben het voordeel dat er het voorbije jaar al heel wat werk is verricht. We vertrekken dus niet van nul. Er werd een SWOT-analyse (strengths, weaknesses, opportunities, threats) uitgevoerd, de provincie Limburg maakte het X100-rapport, er is het actieplan van de Boerenbond enzovoort. Dit vormt allemaal de basis waarrond wordt gewerkt.

De bedoeling is om prioriteiten aan te duiden en die ook te vertalen naar concrete acties op korte, middellange en lange termijn, voor zowel de sector zelf, als voor de overheid en de andere partners. Met andere woorden, voor alle schakels in de keten. In de werkgroep onderzoek en innovatie willen we ook de verschillende onderzoekinstellingen in contact brengen met de praktijk om zo te kunnen focussen op technische, praktijkgerichte voorstellen.

Uiteraard is er op dat vlak ook al wat gebeurd. Om nieuwe exportmarkten te kunnen aanboren, is de ontwikkeling van gebieden die vrij zijn van bacterievuur van essentieel belang. Via het project 'Versterken van de Limburgse fruitkolom-exportstimulering' werd 200 hectare bacterievuurvrije zone ontwikkeld, van waaruit peren naar China kunnen worden uitgevoerd. Er werd een app ontwikkeld die fruittelers toelaat om aspecten van het bedrijfsmanagement efficiënter uit te voeren. Dat leidt tot een administratieve vereenvoudiging en kostenbesparing. Er loopt onderzoek met enkele sapproductanten om een deel van de perenoogst in verwerkte vorm te kunnen commercialiseren. Er lopen ook onderzoeken op het vlak van de Aziatische en het littlecherryvirus, dat kersen aantast.

Om aan risicospreiding te doen, is het van belang dat alternatieve teelten worden geëxploreerd. Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de teelttechniek en het economische rendement van de kiwibes, wijndruiven, noten en abrikozen. We mogen onze inspanningen nu zeker niet laten zakken en daarom is er dan ook die specifieke werkgroep om nog sterker daarop in te zetten.

Ik vraag voor alle duidelijkheid drie zaken aan de Europese Commissie. Vooraleer ze op te sommen, wijs ik er u op dat u goed voor ogen moet houden dat de Europese Unie twee aparte interventieregelingen organiseert: een klassieke interventieregeling die continu doorloopt in het kader van het reguliere landbouwbeleid én een ad-hocinterventieregeling specifiek voor de Ruslandcrisis.

Enige tijd geleden heeft de Europees commissaris een voorstel op tafel gelegd om de vergoedingen in het kader van de klassieke interventieregeling met 10 procent te verhogen. Ik vraag dat de interventievergoedingen niet enkel binnen de klassieke interventieregeling, maar analoog ook in het kader van de Rusland-interventieregeling worden opgetrokken. De maximale hoeveelheid die in het kader van de Ruslandinterventie uit markt kan worden genomen tussen 1 juli 2016 en 30 juni 2017, bedraagt 25.700 ton appels en peren. Deze hoeveelheid is te beperkt om een gunstig effect te hebben op de markt. Daarom vraag ik aan de Commissie om deze hoeveelheid op te trekken.

Daarnaast is het van belang om de Europese Commissie te overtuigen dat de problemen die zijn ontstaan door het sluiten van de Russische markt, nog steeds aanhouden en dat er – ondanks grote inspanningen – nog onvoldoende alternatieven zijn. De Europese beleidsverantwoordelijken hebben de neiging om uit de lagere Europese oogstramingen van dit jaar af te leiden dat er dit jaar minder problemen zullen zijn. Men gaat er ook van uit dat de sector zich na twee jaar voldoende aangepast heeft. Maar de realiteit is anders: nieuwe afzetmarkten aanboren, is een werk van lange adem, fruitbomen kunnen uiteraard niet via een

knop 'aan en uit' worden gezet of aangeplante bomen kunnen niet zomaar na enkele jaren worden gerooid.

Die drie aandachtspunten blijven wij ook herhalen bij de Europese Commissie.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het stemt me wel goedgezind. Het is positief dat mensen worden samengebracht, dat we de sector niet loslaten en dat continu inspanningen op alle politieke niveaus worden gedaan. Vorig jaar zijn we al gestart met onderzoeken en zijn er gesprekken geweest. U geeft zelf aan dat we er niet mee stoppen en dat we doorgaan. Dat is allemaal zeer positief om die sector te ondersteunen. Dat is wel degelijk heel hard nodig.

Ik kan me ook vinden in de opmerkingen die u maakt en de vragen die u stelt aan de Europese Commissie. Het is inderdaad zo dat de interventie voor de fruittelers vandaag niet voldoende is. Dat is een druppel op een hete plaat. Ik wil echter nog een ander probleem aankaarten, wat daar dan weer door ontstaat. U had het daarnet over de sapproductanten. Dat zijn eigenlijk de verwerkers.

Door de interventie hebben ze vandaag wel een probleem. Ze kopen de industrieappelen aan, wat ze vandaag niet meer kunnen. Ik dacht dat de industrieappel internationaal voor ongeveer 10 cent wordt verkocht. De interventie vandaag voor dat soort appels ligt rond 18 cent. Ze hebben geen toevoer meer van appels. Ze zitten eigenlijk zonder productie. Het gaat hier ook om een bedrijfstak die economisch belangrijk is. Er worden honderden mensen tewerkgesteld. Deze commissie vraagt ook steeds dat moet worden ingezet op innovatieve ontwikkelingen, het verwerken van onze producten. Dan zijn er bedrijven die dat doen en dat opstarten. Door de steun die vandaag aan de fruittelers wordt gegeven, zitten ze vandaag met een enorm probleem en ligt hun productie stil omdat er geen aanvoer is van appels en peren.

Minister, we kunnen aan de mensen uit die sector niet zeggen dat ze pech hebben zolang de interventie loopt. Zijn op dat vlak oplossingen mogelijk? Er wordt 18 cent steun gegeven aan de landbouwer. Laat die verwerker 10 cent betalen en geef er 8 cent bovenop, denk ik dan. Dan is iedereen tevreden. De sapproductant kan dan ook verder werken. Misschien moeten we toch eens kijken hoe we dat oplossen, want het is toch werkelijk een probleem.

De voorzitter: Mevrouw Robeyns heeft het woord.

Els Robeyns (sp-a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik vind het positief dat u erkent dat de interventieregeling, het quotum en het bedrag per kilo, niet volstaat. U gaat onderhandelen om dat omhoog te trekken. Ik hoop dat u daarin slaagt.

Het grootste probleem voor de fruittelers is nog altijd dat ze geen toegang hebben tot de markt in Rusland. Ik ben blij dat u dat zult benadrukken in Europa. Er zijn inderdaad nieuwe exportmarkten. Die volstaan echter vandaag bijlange niet om de verliezen te compenseren door de sluiting van de Russische markt.

Het is goed dat er een plan komt met concrete acties, dat overleg zal worden gepleegd met de sector. Het is vijf voor twaalf. Zuid-Limburg had de afgelopen maanden te kampen met noodweer. Als burgemeester heb ik met de schadecommissie de fruittelers bezocht. De toestand is redelijk dramatisch. Ik hoop dat het voor sommigen niet de druppel te veel was, maar het lijkt er soms wel op.

Wat ik niet zo goed begrijp, is dat u geen gebruik wenst te maken van de mogelijkheid die Europa biedt om ook compensatie te geven voor het niet plukken van fruit, de zogenaamde groenpluk. Nederland doet dat bijvoorbeeld wel. Ik lees dan dat u zegt dat dat slecht is voor het imago van de fruitsector.

Het interventiefruit wordt ook grotendeels vernietigd. Ik zie het grote verschil niet wat het imago betreft, behalve dat niet plukken nog altijd veel goedkoper is voor de landbouwer dan wel plukken.

Minister, hebt u ook zicht op het feit dat al die tegenslagen waarmee de fruitboeren geconfronteerd worden, problemen zouden opleveren op het vlak van de inkomensgrens van het VLIF (Vlaams Landbouwinvesteringsfonds)? Ik heb het over die 12.500 euro, waardoor ze misschien steun zouden moeten terugbetalen. Dat zou nog dramatischer zijn. Indien dat het geval is, bent u dan bereid te zorgen voor bepaalde uitzonderingen?

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Minister, u hebt al heel wat gezegd en ik dank u daarvoor. Mijn conférences zijn al geplukt. Ik ken dus ongeveer de kostprijs.

Ik wil het kort even hebben over het laten hangen van het fruit. We hebben daar verleden jaar mee geëxperimenteerd. Dat is niet zo eenvoudig. Er is dan ook nog een sproeibeurt nodig om ervoor te zorgen dat de vruchten sneller vallen. Ik heb prachtige foto's van bloedrode appeltjes, bladloze bomen op een ondergrond van sneeuw. Dat is zeer eigenaardig. Ze houden heel lang. U hebt gelijk als u zegt dat dat geen normaal zicht is voor een boomgaard of een laagstamboomgaard.

Het klopt dat we vast zitten. We zijn daar geen meester over. Ik kom terug op uw vergadering van 30 augustus om de sector zo goed mogelijk geïnformeerd te houden. De interventiemogelijkheden houden ongeveer een derde van de kostprijs in. Ik denk dat het om 0,13 cent gaat met een kostprijs van ongeveer 0,35 cent. Dat hangt af van de werkwijze en de bewaring. We hebben echter te maken met een geopolitiek spel dat nadelig is voor de belangen van de ene en de andere. De Russen spelen dat natuurlijk uit zodat we hier druk uitoefenen om enige impact te hebben op de grotere geopolitieke belangen. Kunnen we dat overleven door 'rustinnekes' te plakken op de banden van de crisis, door interventie, het niet plukken, studiewerk, nieuwe markten? Het leven is zo dat we op het internationaal vlak maar een dwerg zijn en een grote dwerg op het binnenlands en Vlaams niveau.

We moeten alle opportuniteiten benutten, zorgen dat er een goede drijfriem is met betrekking tot wat de sector overeenkomt en trachten te zorgen voor voldoende ademruimte om structurele gevolgen te vermijden van deze, hopelijk, conjuncturele situatie.

Minister, ik steun u in wat u doet. We moeten op onze tanden bijten en zorgen voor nieuwe oplossingen. Dat is het leven.

Jos De Meyer (CD&V): Minister, collega's, ik deel de zorgen die hier werden aangehaald. Eén element dat ik ook al in het verleden heb aangestipt, wil ik hier toch herhalen. Minister, het is heel belangrijk dat er ook een werkgroep onderzoek en innovatie is. Het topproduct voor de peren is uiteraard de conférence, zowel wat het binnenland betreft als de export. Tegelijkertijd maakt dat de sector ook bijzonder kwetsbaar. Naast dit topproduct moet ook worden gezocht naar nieuwe rassen, nieuwe variëteiten, zodat het aanbod ruimer is.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Ik wil me aansluiten bij de vraagstellers. De problematiek maakt nog maar eens de gevoeligheid en de kwetsbaarheid van de fruittelers in brede zin duidelijk om te functioneren op die vrije markt. We kunnen niet genoeg benadrukken dat het onheus en onrechtvaardig is dat die sector zo zwaar wordt getroffen door die boycot van Rusland. Ik blijf herhalen dat het niet correct is dat

die geopolitieke effecten afgewenteld worden op de sector. De fruitsector is daar, meer dan om het even welke andere sector, toch wel het slachtoffer van.

Ik heb nog een kleine vraag voor de minister. Er is een budget voor schoolfruit. Kan daarvoor een kleine extra dotatie worden gegeven om het gebruik, het leren eten van fruit, te stimuleren?

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp-a): Op die manier wordt me het gras voor de voeten weg-gemaaid. Ik had eenzelfde vraag over het schoolfruit. Scholen zijn zeker niet de grootste afzetmarkten. Ik weet ook dat het budget daarvoor verhoogd is van 50.000 naar 100.000 euro. Ik heb echter wel gemerkt dat er scholen zijn die echt wel moeite doen om fruit te kunnen presenteren aan hun leerlingen, maar nu opgescheept zitten met een jaarlijkse kostprijs van 40 euro per leerling. Het budget van Vlaanderen dekt slechts 10 procent van de kost van de scholen. Het ideale scenario zou zijn als we meer kunnen investeren in scholen om ze fruit te laten presenteren aan de kinderen. Sommige scholen doen dat al zeer intensief. Met een hoger budget zou dat meer kunnen opleveren.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, we delen allemaal dezelfde bezorgdheid. We hebben ook te maken met een bepaald kader waarin we werken.

Ik zal de bijkomende vragen en opmerkingen even overlopen. Mijnheer Engelbosch, volgens de gegevens die wij hebben, zijn er voldoende appels en peren, ook voor industriefruit. Het gaat trouwens niet om 18 cent, wel om 13 cent. Er moet dus zelf nog een stukje worden bijgepast. Het voorstel om die budgetten vrij te maken voor andere sectoren, dat kan niet. Dat zit in een strak kader. We kunnen niet zomaar steun geven aan een sector. Dat wordt absoluut niet toegelaten. Die piste kunnen we dus niet bewandelen. We moeten binnen dat Europees kader werken. We moeten er altijd aandacht voor hebben dat als we één sector kunnen helpen, een andere sector daardoor wat minder invoer krijgt. We kunnen daar niet zomaar een oplossing voor bedenken. Maar nogmaals, onze informatie is dat er voldoende hard fruit is.

Wat het groenooosten betreft, hebben we een beslissing genomen in samenspraak met de sector. Ik weet dat enkelen dat absoluut willen, anderen niet. Ik ben er absoluut geen voorstander van om voedsel te vernietigen. We hebben een actieplan voedseloverschotten waarmee we de voedseloverschotten willen tegen gaan. We doen daar alles aan. Aan de andere kant zouden we dan geld geven om groenooosten of fruit te vernietigen. Dat is heel tegenstrijdig. Ik ben daar geen voorstander van. Dat is de reden dat ik daar ook niet op ben ingegaan. Ik blijf erbij dat het ook niet goed is voor het publieke imago van de sector als we geld zouden geven om dat mooie fruit te vernietigen of niet te oogsten.

De vraag over de inkomensgrens voor VLIF verwondert me enigszins. Ik heb al heel vaak, ook tegen de sector, gezegd dat we daar uiteraard, gelet op de specifieke omstandigheden, heel flexibel mee zullen omgaan. Bij dezen herhaal ik dat.

Wat het schoolfruit betreft, hebben we al extra steun gegeven omdat we dat zo belangrijk vinden. Dus ja, ik ga daarmee akkoord. Dit najaar start er een specifieke campagne rond de sensibilisering met betrekking tot appels en peren. De campagne voor het schoolfruit willen we voor het volgende schooljaar volledig herbekijken. Dat zal ook in mijn beleidsbrief staan. Dat zal samen met de collega's van Welzijn en van Onderwijs gebeuren omdat we vinden dat we nog veel meer kunnen doen qua promotie. Maar nu al hebben we het budget verhoogd.

Voorzitter, ik ben het met u eens als u het hebt over die kwetsbaarheid door te veel in te zetten op één product, één markt. Daarom moeten we ook inzetten op productdifferentiatie, nieuwe markten, nieuwe productontwikkeling. Dat is niet altijd gemakkelijk. Dat vraagt wel wat tijd. Maar we moeten nu echt wel de toekomst voorbereiden. Dat is cruciaal.

We delen allemaal dezelfde bezorgdheden. Het is een goed signaal aan de sector dat we er allemaal onze schouders onder zetten.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

Jelle Engelbosch (N-VA): Minister, wat het industriefruit betreft, vang ik vandaag toch enigszins andere signalen op. Sinds dit jaar laat men voor de interventie ook fruit toe dat geleden heeft van hagel. Vroeger was dat niet het geval. Het werd uit de markt gehaald en gekocht. Dat zou nu niet meer het geval zijn. Het is vandaag ook duurder in aankoop. De productie kost daardoor ook meer. Ik zou u toch nog eens willen oproepen om dat dossier opnieuw te bekijken om te weten hoe dat nu precies zit.

Voor het overige kan ik enkel uw initiatieven ondersteunen. De sector heeft moeilijkheden en alle politieke partijen op alle niveaus proberen er alles aan te doen om die sector uit het moeras te halen.

Vandaag kunnen de scholen zelf kiezen welk fruit ze nemen. Men kan bijvoorbeeld ook bananen en kiwi's aankopen. Misschien moeten we een positieve campagne voeren en in de subsidievoorwaarden opnemen dat het om fruit van bij ons moet gaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Herman De Croo aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de actualisering van de Pachtwet – 2791 (2015-2016)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, we hebben al verscheidene keren gesproken over dit probleem. Ik kom er nu op terug omdat ik een mail kreeg van een studente die de opdracht had gekregen een soort verhandeling te schrijven over de evolutie van de Pachtwet in ons land. Collega's, misschien heeft die dame u dezelfde vraag gesteld. De Pachtwet is geregionaliseerd en is nu onze bevoegdheid. Omdat het nu onze verantwoordelijkheid is, moeten we echter niet per se het warm water uitvinden. Ik denk dat het ook de mening is van de minister om dit grondig en rustig te bekijken zodat de Pachtwet bij ons wordt verbeterd voor onder meer onze professionele landbouwers.

Ik geef een paar interessante benaderingen met betrekking tot het dossier, dat u, met zoveel anderen, aan het voorbereiden bent. We moeten het zeker en vast aantrekkelijk maken dat eigenaars hun gronden voor een langere termijn verpachten. Ik denk aan fiscale gunstmaatregelen voor loopbaanpacht of voor langetermijncontracten. Een andere mogelijkheid is voor onze professionele boeren een zo groot mogelijk aanbod van gronden verzekeren zodat ze niet het slachtoffer worden van wat ik de 'verpaarding' en 'vertuining' noem, ofschoon dat ook leidt tot problemen. Als men nu een terrein wil vinden voor paardensport, dan is dat niet gemakkelijk. Dat kan moeilijk in een bouwzone of in een industriezone, en evenmin in een agrarisch gebied. Dat heeft een impact. De prioriteit ligt natuurlijk bij de professionele landbouwers.

We hebben ook nieuwe realiteiten. In West-Vlaanderen is er de diepvriesgroententeelt, waar er gewerkt wordt met contracten van een jaar, seizoenpachten en pachtcontracten op korte termijn.

Er is ook aandacht voor jongere boeren, want die komen er niet meteen aan.

Ten slotte moeten de bewerkers van de gronden autonoom kunnen beslissen over de teeltwijze.

Minister, ik heb u in maart 2016 een vraag gesteld over het veranderen van de natuur van de landbouwbedrijven, waarop u mij hebt geantwoord. De klassieke eigenaar die verpacht aan de klassieke landbouwer begint te verdwijnen. U hebt de cijfers gegeven. Dit jaar waren er 1447 bedrijven die de vorm van een landbouwvennootschap, dus van een rechtspersoon, hebben aangenomen, op een totaal van op dat moment 24.884 landbouwbedrijven in Vlaanderen.

Als men die statistieken bekijkt, maakt dat niet zoveel uit. Maar als men het landbouwareaal bekijkt, afgedekt door die ruimere juridische verhuurders en huurders, komt men uit op 68.000 hectare op 622.000 hectare landbouwoppervlakte die er is. Dat betekent dat 10 à 12 procent van de verpachte landbouwgronden reeds in nieuwe vormen bestaat, met rechtspersoonlijkheden die het anders aanpakken dan het oude gebeuren van een fysieke persoon die verhuurt aan een andere fysieke persoon.

Ik heb het eens laten nakijken. Een landbouwvennootschap met bedrijfszetel in Vlaanderen gebruikt gemiddeld 47,45 are terwijl de klassieke omvang van een landbouwbedrijf – te klein volgens mij – 25 are bedraagt. Dat betekent dat de gronden die worden verpacht in een juridische vorm bij minstens een van de twee partners, ongeveer het dubbele is van de klassieke verpachting.

Dat nieuwe element groeit dus. We hebben in dit parlement al interessante hoorzittingen gehad over deze problematiek. U hebt zelf een aantal bevragingen gehouden waarvan de resultaten zijn opgelijst. Er zijn verschillende standpunten. Het is niet zo eenvoudig om die te veranderen. Moeten die radicaal zijn of eerder voorzichtig? We zullen die op uw voorstel in onze commissie uitspreken.

De heer De Meyer en mevrouw Coudyser hebben op 4 mei jongstleden een vraag gesteld, waarop u om tijd en ruimte hebt gevraagd om – met een gepast werkwoord – te broeden op het voorstel, zonder windeieren. U stelde ook dat u met concrete elementen zou komen.

Minister, wat is de stand van zaken rond het voorstel waaraan u werkt tot hervorming van die Pachtwet? Kunt u reeds het licht laten schijnen over de belangrijkste knelpunten?

Hoe verloopt het overleg met de stakeholders? Hoe doet u dat: collectief, apart?

Hebt u bijzondere aandacht voor de situatie van de jonge boeren?

Wordt er ook voor gezorgd dat de landbouwers autonoom kunnen beslissen wat zij telen op de gepachte gronden en op welke wijze zij dat doen?

Zult u in de toekomst kiezen voor schriftelijke pachtovereenkomsten?

Hebt u met de minister van Financiën besproken in welke mate er fiscale maatregelen kunnen worden genomen om grondeigenaars te stimuleren hun gronden op langere termijn te verpachten, rekening houdend met het belangrijkste effect van de juridische persoonlijkheid, waar een rechtsmaatschappij een beperkte levensduur heeft? Het moet namelijk worden vernieuwd na dertig jaar. Het

systeem van professionele pacht, van beroepspacht, van leeftijdspacht speelt daarin geen rol meer.

We moeten ten slotte aandacht hebben voor de vertuining en verpaarding – neologismen, maar daarvoor zijn we gemaakt – van sommige gronden.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega, mijn antwoord zal u wellicht teleurstellen: we zijn nog volop aan het broeden. Ik hoop dat het ei snel uitkomt. Daarnet hadden we het over de Oekraïense eieren, maar hier broeden we op een ander ei. We hopen dat dit jaar zeker rond te hebben. We hopen dat we binnenkort met een voorontwerp van decreet, met voorstellen kunnen komen, die we in de loop van het werkjaar zullen indienen.

Er is niet zoiets als één blokkerend knelpunt. Er moet natuurlijk wel een evenwicht worden gevonden tussen voldoende gebruikszekerheid aan de ene kant en het eigendomsrecht van de verpachter aan de andere kant. Die evenwichts-oefening is niet evident. Op dit moment broeden we daarop.

Het overleg met de verschillende stakeholders, zowel langs landbouw- als eigenaarszijde, verloopt heel constructief en wordt dus zeker voortgezet.

De beschikbaarheid van gronden voor jonge boeren is uiteraard een van mijn beleidsdoelen. Als we iets aanpassen, zal dat ook in die zin belangrijk zijn. Door het verlenen van financiële en niet-financiële stimuli wil ik de eigenaars ertoe aanzetten om gronden voor lange termijn aan landbouwers te verpachten. Ik zal ook bekijken welke aanpassingen aan de Pachtwet we kunnen doen om de generatiewissel te stimuleren.

De autonome beslissingsbevoegdheid van landbouwers is belangrijk en wordt ook gevraagd door de stakeholders. In het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) is het trouwens noodzakelijk om daar zo in te voorzien.

Het spreekt voor zich dat het afsluiten van schriftelijke pachtovereenkomsten ook mijn voorkeur wegdraagt. De voordelen van schriftelijke pachtovereenkomsten zijn evident. Het is mijn bedoeling om dat verder aan te moedigen.

Ik heb nog geen overleg gepleegd met de federale minister van Financiën, aangezien er op dit moment geen voorstellen tot bijsturing zijn. Ik plan uiteraard wel overleg met de Vlaamse minister van Financiën over aanvullende fiscale stimuli in erf- en schenkbelastingen voor verpachting op lange termijn. Als je de pachtregelgeving wilt herzien, moet je dat zeker meenemen. Het moet één pakket zijn.

Collega, ik moet u vragen nog even geduld te hebben. We zullen hier nog heel vaak gedetailleerd van gedachten kunnen wisselen over de voorstellen die op tafel zullen liggen.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Men spreekt de laatste tijd nogal veel Latijn in Vlaanderen. Ik zal een Latijnse spreuk geven: festina lente. Haast u langzaam. Die kan ook worden gebruikt voor de metropool van dit land.

Het is evident dat je water en vuur moet verzoenen. Je moet erover waken dat het water niet verdampt en dat het vuur niet uitdooft.

U hebt niet gereageerd op mijn statistieken over de vermaatschappelijking van zowel de verhuurders als de huurders. Er is een stijgende tendens. Dat heeft te maken met een aantal veiligheden enzovoort. Ik voorspel dat binnenkort de helft

van de verpachte gronden op ruimere schaal een nieuwe juridische vorm zullen aannemen. Je moet proberen dat uit te werken. Dat is niet gemakkelijk. In andere landen is men in dit verband al tot een gepaste oplossing gekomen.

Het is evident dat we niet te lang mogen wachten. Maar als u het kunt doen op een manier waarbij de commissie en de sector worden aangesproken, heb ik liever dat het een jaar langer duurt en dat het de beste Pachtwet wordt die we ooit hebben gehad.

De nieuwe juridisering van de partners en andere kunnen misschien een nieuwe dynamiek brengen in het gebeuren. We zijn een economische sector. Er is een beperkt aantal hectare. Dat aantal zal alleen maar krimpen in Vlaanderen. Er moeten dus nieuwe spelers en mogelijkheden komen op dat speelveld.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Mijnheer De Croo, ik dank u voor uw vraag. Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik begrijp dat we er nog niet helemaal zijn.

Langs de andere kant zijn we in blijde verwachting dat het ei binnenkort uitgedroefd zal zijn. Daarnet werd het al gezegd: *festina lente*. Maar ik zou u toch willen vragen er bekwame spoed achter te zetten. Uiteraard is overleg met alle stakeholders en het zoeken naar het juiste evenwicht heel belangrijk, zeker in deze zaak.

Minister, gaat het om een aantal aanpassingen aan de Pachtwet? Of gaan we naar een – en ‘fundamentele’ is misschien niet het juiste woord – verandering? De wet is nu inderdaad geregionaliseerd. Ze dateert dacht ik van 1927. (*Opmerkingen*)

Er zijn inderdaad een paar kleine aanpassingen doorgevoerd. De periode waarin die Pachtwet tot stand is gekomen en de doelstellingen van toen lijken me toch te passen in een fundamenteel ander economisch kader. De heer De Croo heeft ernaar verwezen. We hebben nu heel wat personen, maar ook heel wat rechtspersonen. We moeten het evenwicht bewaren tussen enerzijds de gebruikszekerheid van landbouwers. Zoals dat in elke economische sector het geval is, moeten ondernemers de zekerheid hebben dat ze hun werk kunnen voortzetten. Anderzijds hebben eigenaars bepaalde rechten en plichten. Als we daar de omslag kunnen maken zodat de eigenaars iets vlotter met hun eigendom kunnen omgaan, dan zetten we een hele stap vooruit.

Het is ook heel belangrijk dat we een systeem vinden waarbij de jonge landbouwers echt toegang krijgen tot de gronden. Dat is een fundamenteel probleem. Dat is een van de sleutels met betrekking tot de aanpassing van die pachtwetgeving. Ik wil er dan ook op aandringen dat we, nu we die wetgeving veranderen, die sleutels en de zaken die leven en die moeten worden aangepakt, ook aanpakken, en dat uiteraard in overleg met al de stakeholders. Dat dat tijd vergt, dat begrijp ik. Maar ik kijk toch echt wel uit naar het uitgedroefde ei.

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Voorzitter, collega's, de heer De Croo heeft in zijn vraag zeer beknopt maar ook zeer goed de problematiek allesomvattend geschetst. Hij wijst er terecht op dat voor een deel water en vuur met elkaar verzoend moet worden. Misschien is dat niet helemaal mogelijk, maar we zijn ervan overtuigd dat er een aantal interessante aanpassingen aan de Pachtwet mogelijk zijn, die tegemoetkomen aan de bekommernissen die hier terecht naar voren werden gebracht.

Mijnheer De Croo, u bent samen met de heer De Meyer de enige die bij de laatste grote hervorming van de Pachtwet in 1988 in de toenmalige Kamer van

Volksvertegenwoordigers actief was. De deskundigheid van u beiden zal in die zin heel interessant zijn om hier de goede keuzes te maken. Ik ben ervan overtuigd dat een aantal kleine aanpassingen zeer grote verbeteringen teweeg kunnen brengen, vooral inzake de terbeschikkingstelling van de grond.

Minister, mijns inziens vormen het organiseren of het hervormen van de fiscale stimuli in het kader van het erfenisrecht, de registratierechten belangrijke sleutels om die gronden op een goede en duurzame manier ter beschikking te kunnen stellen van jonge en minder jonge landbouwers.

Jos De Meyer (CD&V): Vooreerst wil ik de heer De Croo bedanken voor zijn opvolgingsvraag op de vraag om uitleg van mevrouw Coudyser en mezelf.

Minister, wie goed naar u heeft geluisterd, heeft toch wel een aantal duidelijke standpunten gehoord. Mijnheer De Croo, u hebt een aantal uitgangspunten naar voren gebracht. Ze zijn terecht. Ze zijn trouwens ook tijdens de hoorzitting allemaal aan bod gekomen.

Ik wil in het kort twee elementen aanstippen. Minister, voor een goede hervorming zal het noodzakelijk zijn dat u er effectief voor zorgt dat eigenaars hun gronden op lange termijn verpachten en dat het u het fiscaal aantrekkelijk moet maken. Dat is een absolute noodzaak.

De prioritaire doelstelling moet uiteraard zijn: jonge boeren gemakkelijker toegang geven tot de kans om te verpachten. Die twee elementen wilde ik even aanstippen.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik raak er steeds meer van overtuigd dat het uitgedroede ei een smeùge, lekkere omelet zal worden. Over een aantal punten bestaat er namelijk toch al consensus. Ik heb genoteerd dat er aandacht moet zijn voor jonge boeren. Er zullen ook fiscale instrumenten moeten zijn om eigenaars aan te moedigen op lange termijn de pacht af te sluiten. Ik heb ook heel duidelijk het evenwicht gehoord. Er moet ook rechtszekerheid zijn voor de gebruiker van de grond en de landbouwer. Dat zijn belangrijke uitgangspunten, waar ook wij van uitgaan.

De kunst zal nu zijn om die te verwerken in de omelet. Of dat dan een evolutie of revolutie is, is minder van belang. We moeten niet veranderen om te tonen dat we fantastisch kunnen veranderen, maar om het beter te maken en ervoor te zorgen dat het beter gaat op het terrein. Of dat dan een evolutie of een revolutie is, maakt mij eigenlijk niet uit. Ik wil het gewoon goed maken. Ik ben er ook van overtuigd dat dat zal lukken. De grote principes waarvan wij willen uitgaan, hoor ik namelijk ook kamerbreed in dit parlement. Dat is belangrijk.

Uiteraard zullen we voldoende overleg plegen op basis van de hoorzittingen die jullie hebben gehad in dit parlement. Het is heel belangrijk dat het breed wordt gedragen.

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

Herman De Croo (Open Vld): Ik wil graag twee kleine bijkomende ideeën suggereren. Het is een goed idee om de verpachting op lange termijn aan te moedigen. Maar de maatschappelijke en fiscale aspecten moeten ook worden ingevuld.

Minister, denk bijvoorbeeld eens na over de verlaging en aanpassing van schenkings- en successierechten van op lange termijn verpachte gronden. Dat idee heb ik nog niet gehoord, tenzij ik mij vergis. Het is de moeite waard om dat idee te

bekijken. Het kan een 'adjuvans' zijn, een aanmoediging. In Vlaanderen zijn er terreinen die aan 50, 60 euro – misschien zelfs meer, mijnheer Dochy – per hectare gaan, waar de 'immuabiliteit' van de hoogwaardige agrarische aard van de gebieden nooit in vraag zal worden gesteld. Er is een tendens, een soort stockering van het patrimonium in dat deel van het vastgoed. Misschien moeten we nadenken over een aanpassing, een verlaging van schenkings- en successierechten van langdurig verpachte gronden voor de eigenaars.

Minister, ik heb een tweede bemerking. Er zijn formules die al heel goed hun dienst hebben bewezen. In handelshuur – het verhuren van winkels en panden die in verband staan met rechtstreekse bevoorrading van gebruikers – wordt er gewerkt met periodes van 9, 19, 27 jaar. Daar kunnen handelspachtovereenkomsten met juridische personen een zekere stabiliteit geven. We moeten baanbrekende ideeën durven aan te brengen om het geheel wat te moderniseren en daarover nieuwe ankerpunten van consensus te vinden.

Te gepasten tijde zal ik nog andere elementen aanbrengen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.